# Oświadczenie złożone
# przez senatora Stanisława Pawlaka
# na 38. posiedzeniu Senatu
# w dniu 17 lipca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Zabieram dziś głos w imieniu tych, którzy często nie mają możliwości sami upomnieć się o swoje prawa, tj. dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz rodzin, które zdecydowały się otworzyć swoje domy i serca, przyjmując je pod swoją opiekę.

W Polsce wiele dzieci zmuszonych jest do opuszczenia swoich rodzin biologicznych w wyniku różnych trudności życiowych, takich jak przemoc, zaniedbanie czy inne problemy społeczne. W takich sytuacjach piecza zastępcza staje się niezbędna, aby zapewnić tym dzieciom bezpieczeństwo, stabilność i możliwość prawidłowego rozwoju.

System pieczy zastępczej w Polsce, mimo licznych reform, nadal zmaga się z poważnymi wyzwaniami. Rodzin zastępczych brakuje. Brakuje również odpowiedniego wsparcia finansowego, psychologicznego i instytucjonalnego. Coraz częściej słyszymy o powiatach, w których nie ma komu zapewnić opieki dzieciom odebranym z rodzin biologicznych.

Rodziny zastępcze pełnią niezwykle ważną funkcję w naszym społeczeństwie, oferując bezpieczne i stabilne środowisko dla dzieci, które z różnych powodów musiały opuścić swoje rodziny. W obliczu licznych wyzwań, przed którymi stają te rodziny, apeluję o działania mające na celu poprawę sytuacji dzieci w pieczy zastępczej oraz wsparcie dla ich opiekunów.

Dlatego apeluję do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o następujące działania.

Po pierwsze, wsparcie finansowe i materialne. Niezbędne jest zapewnienie odpowiednich środków finansowych dla rodzin zastępczych, aby mogły one skutecznie zaspokajać potrzeby dzieci, w tym w zakresie edukacji, zdrowia oraz wsparcia emocjonalnego. Konieczne jest zwiększenie nakładów na wsparcie rodzin zastępczych, w tym podniesienie świadczeń i wynagrodzeń.

Po drugie, edukacja i szkolenia. Wprowadzenie programów szkoleniowych dla rodzin zastępczych jest niezbędne, aby wspierać je w radzeniu sobie z wyzwaniami, z jakimi mogą się spotkać. Szkolenia powinny obejmować aspekty psychologiczne, wychowawcze oraz praktyczne umiejętności opiekuńcze. Potrzebne jest także uproszczenie procedur rekrutacji i szkoleń dla nowych kandydatów na rodziny zastępcze, przy jednoczesnym zapewnieniu kompleksowego przygotowania do pełnienia tej funkcji.

Po trzecie, współpraca międzyinstytucjonalna. Apeluję o zacieśnienie współpracy między ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, służbą zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi, aby stworzyć spójny i kompleksowy system wsparcia dla dzieci w pieczy zastępczej i ich opiekunów.

Po czwarte, reforma systemu pieczy zastępczej. Niezbędne są działania mające na celu reformę i dostosowanie systemu pieczy zastępczej do zmieniających się potrzeb dzieci oraz rodzin, aby zapewnić im jak najlepsze warunki do życia i rozwoju. Wzmocnienie instytucjonalne powiatowych centrów pomocy rodzinie jest konieczne do tego, aby mogły skutecznie wspierać pieczę zastępczą, a nie tylko pełnić funkcję administracyjną.

Po piąte, zapewnienie stałego dostępu do pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

I po szóste, promowanie pieczy zastępczej. Ważne jest, aby prowadzić kampanie informacyjne, które zwiększą świadomość społeczną roli rodzin zastępczych oraz zachęcą inne osoby do rozważenia podjęcia się tej odpowiedzialnej roli.

Nie możemy pozwolić na to, aby dzieci potrzebujące bezpieczeństwa i opieki trafiały do instytucjonalnych placówek tylko dlatego, że zabrakło rodzin zastępczych. To nasz wspólny obowiązek jako państwa, społeczeństwa i wspólnoty parlamentarnej, by otoczyć te dzieci realną, a nie tylko deklarowaną troską.

Stanisław Pawlak